

Proiektu bat egitea

Egile-eskubideei buruz gogoratu
beharrekoa

Irudiak eta beste lan batzuk erabiltzea

- Normalean, egilearen baimena behar duzu besteen lanak zure lanean kopiatu eta itsatsi ahal izateko.
 - Argazkiak, musika, bideoak, aldizkari-artikuluak, liburuak eta mapak egile-eskubideen bidez babestuta daude.

Zer erabil dezaket baimenik gabe?

1. Datuak, ideiak, teoriak eta kontzeptuak erabiltzeko doakoak dira.
 - Babestuta dagoena ideia, teoria edo kontzeptu horiek kontatzeko, adierazteko, deskribatzeko modu originala da. Gogoratu beti idazterakoan zure hitzekin azaldu behar dituzula.
 - Gogoratu datu edo ideia horiek zer iturritatik atera dituzun adieraztea.

Zer erabil dezaket baimenik gabe?

2. Erabiltzea

- Testu bateko zuzeneko aipamenak hartu eta zure lanetan sar daitezke. Horretarako, baldintza hauek bete behar dituzu: zati bakarra erabiltzera mugatu behar zara, aipamen, analisi, iruzkin edo iritzi kritiko gisa. Irakaskuntza- edo ikerketa-helburuetarako soilik egin dezakezu. Iturria eta egilearen izena aipatu behar dituzu. Irudi bat bada, osorik sar dezakezu.
- Gogoratu egilea eta iturriak adierazi behar dituzula.

Zer erabil dezaket baimenik gabe?

3. Egile-eskubiderik gabeko lanak

- Babes-epeak ez du balio, hau da, 70 urte igaro dira egilea hil zenetik.
- Lege, erregelamendu eta dagozkien proiektuak, jurisdikzio-organoen ebazpenak eta erakunde publikoen egintzak, akordioak, deliberazioak eta irizpenak, eta horien guztien itzulpen ofizialak ez daude egile eskubideen bidez babestuta. Hala ere, aurrekoen zenbait edizio jabetza intelektualeko eskubideen bidez babestuta egon daitezke.

Zer erabil dezaket baimenik gabe?

4. Sartu estekak

- Jatorrizko eta legezko webgunerako zuzeneko estekak sartzea onartzen da.
- Zure lanean bideo bat edo antzeko zerbait txertatzeko baimena behar da, adibidez, Creative Commons lizentziarekin.

Baimendutako erabilera

1. Hezkuntza-zentroetarako CEDRO lizentziarekin, testuen zatiak kopiatu daitezke.
2. Egile-eskubideak kudeatzen dituen erakundearen baimena (esaterako, musika erabiltzeko).
3. Creative Commons (CC) lizentzia.
4. Baimena zuzenean egileari eskatzen zaio.

Irudien erabilera

1. Zuk egindako argazkiak erabil ditzakezu.
 - Gogoratu haietan agertzen diren pertsoneri erabiltzeko baimena eskatu behar diezula.
2. Hezkuntza-zentroren batek irudiak kopiatzeko baimena behar badu, VEGAP erakunde kudeatzaileari eska diezaioke edo eskubideen titularrari zuzenean eska diezaioke.
3. Partekatutako irudiak Creative Commons lizentziapean erabil daitezke.

Irudien erabilera

4. Babes-epea baliorik ez duten irudiak erabil daitezke.
5. Egileari irudia erabiltzeko baimena eska diezaiokezu beti.

Gogoratu beti aipatzea argazkilararen edo argazkiaren egilearen izena.

Argazkiak

- Publikoki irisgarri diren lekuetan atera daitezke.
 - Sarbide publikoko lekuak, adibidez, kaleak eta parkeak dira.
 - Toki publikoetan, jendeari ere argazkia atera ahal izango zaio bere baimenarekin.
 - Nahiz eta toki publiko batean, tokiaren jabea, adibidez, museo batek argazkiak ateratzea debekatu dezake.
- Irudiaren subjektuak ere uko egin diezaioke argazkia egiteari.

Argazkiak atera Argazkiak

- Leku pribatu batean, norbaiten etxean bezala, argazkiak ateratzeko baimena behar da.
- Kontuan izan argazki bat ateratzea argazki bat argitaratzea baino desberdina dela.

Atzeko planoko musika gehitzea

- Egiaztatu musika eta soinu efektuen fitxategiak eta bideoak editatzeko programen erabilera-baldintzak (adibidez, iMovie edo Final Cut).
- Interneten eskuragarri dago musika erabil daitekeena.
 - Adibidez: CCMixer eta Freesound.org
 - Gogoratu erabilera-baldintzak arretaz irakurri behar dituzula.
- Egiten duzun musika erabil dezakezu.
- Musika grabatzeko, eskubideen titularren edo dagokion kudeaketa-erakundearen baimena behar da (SGAE edo SEDArena eta AGEDIrena, kasuaren arabera).

Testu-zatien eta aipamenen erabilera

- Argitalpen bateko artikulua bat, taula edo testu zatiak zure lanaren barruan itsastea.
 - CEDROren hezkuntza-eskubideen lizentziarekin, liburu, argitalpen eta abarretako laburpenak kopiatu daitezke.
 - Beti onartzen da beste iturri batzuetatik lortzen dituzun datuak, informazioa, datak, gertaerak erabiltzea.
 - Gogoratu informazio hau zure hitzekin idaztea.
 - Testu batetik zuzeneko aipamenak egitea onartzen da, zati batera mugatzen bada, irakaskuntza edo ikerketa helburuetarako egiten bada.

Testu-zatien eta aipamenen erabilera

- Gogoratu beti egilea eta iturriak adierazi behar dituzula.
- Ziurtatu iturrien fidagarritasuna.

Ikastetxeentzako CEDRO egile-eskubide-lizentziarekin:

- Onartzen da
 - Liburuaren, argitalpenen eta abarren testuak eskaneatzea
 - liburuaren % 10 edo aldizkariko artikulua bat.
 - Liburu, aldizkari eta egunkarien zatiak erreproduzitzea fotokopiatuz edo inprimatuz. Fotokopiatuz edo inprimatuz.
 - liburuaren % 10 edo aldizkariko artikulua bat.
 - Zentroak prestatutako dokumentu batean eta barne-erabilerarako txertatzea.

Ikastetxeentzako CEDRO egile-eskubide-lizentziarekin:

- Onartzen da
 - Liburu, argitalpen eta abarretako testu zatiak fotokopiatzea.
 - Eta ikasle bakoitzari kopia bana banatzea.
- Gogoratu iturriak beti adierazi behar dituzula.

Creative Commons lizentziak

= Lanaren egilea adierazi behar da.

= Lana ezin da helburu komertzialetarako erabili.

= Obra ezin da aldatu.

= Lan baten aldakuntzak Interneten banatu behar dira jatorrizko lanaren Creative Commons lizentzia-baldintza berdinekin.

- Creative Commons lizentzia duen materiala erabili aurretik, argitu egileak zein baldintzatan baimendu duen materiala erabiltzea.
- Ahal izanez gero, sartu beti egilearen izena eta Creative Commons lizentziaren ikurra erabiltzen ari zaren materialean, eta jatorrizko lanerako esteka.

Iturriak aipatzea

- Beste pertsona batek egindako materiala erabiltzean edo beste pertsona batek egindako lan bat aipatzean, egilearen izena eta iturria adierazi behar dira praktika onen arabera.

Iturburuak aipatzeko adibideak

- Aipatu irudi bat
 - Egilearen edo argazkilariaren izena.
- Interneteko irudi bat
 - Egilearen izena. Irudiaren izena. Web-helbidea. Irudia kopiatu zen data.
- Lortu informazioa Interneten
 - Egilea. Izenburua. Web-helbidea. Orriaren kontsultaren data.

Iturburuak aipatzeko adibideak

- Liburu bat informazio iturri gisa aipatzea
 - Egilea(k). Liburuaren izena. Argitalpen-urtea. Argitaletxea. ISBN. Argitalpen-zenbakia.
- Elkarrizketa Elkarrizketatuaren
 - Elkarrizketatuaren izena. Lanbidea. Negozioak. Elkarrizketa-eguna.

